

Anna Kościelna

NOWE KIERUNKI W ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIU

Red. Beata Glinka, Monika Kostera, Wolters Kluwer 2012

– recenzja książki

Nowe tendencje w zarządzaniu organizacjami to temat budzący zainteresowanie kadry zarządzającej oraz badaczy naukowych. Globalizacja, zmiany w procesach komunikacyjnych, wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi IT, tempo rozwoju gospodarczego z jednoczesnym poczuciem funkcjonowania w czasach kryzysu, mobilność oraz tempo rozwoju karier i oczekiwań pracowników – to procesy charakteryzujące obecne warunki funkcjonowania przedsiębiorstw. Wskutek wszechobecnych i ciągłych zmian zarządy stają przed wyzwaniami, które mogą doprowadzić do upadku firmy lub strategicznego budowania jej pozycji na rynku usług i dóbr. Tendencje te przekładamy jednocześnie na zarządzanie jednostkami instytucjonalnymi, państwowymi, w tym instytucjami kulturalnymi. Szybkość zachodzących zmian, tempo rozwoju koncepcji zarządzania sprawiają, iż dzisiejszy menedżer powinien w sposób czynny rozwijać swoje kompetencje i znajomość „branżową”. Świadomość zachodzących zmian wydaje się kluczowa w kreowaniu postaw oraz zarządzaniu strategicznym danej firmy czy jednostki. Wykorzystanie innowacyjnych trendów w kierowaniu może stanowić zarówno szansę, jak i zagrożenie dla rozwoju pracowników i sukcesu firmy.

Powyższe zagadnienia są poruszane w wydanej ostatnio przez Wolters Kluwer Polska (2012) publikacji pt. *Nowe kierunki w organizacji i zarządzaniu*, pod redakcją naukową Beaty Glinki i Moniki Kostery, jako zbiór artykułów naukowych omawiających wybrane zagadnienia dotyczące nowych kierunków i tendencji we współczesnym zarządzaniu.

Publikacja może stanowić podręcznik akademicki. Budowa rozdziałów, stanowiących studium przypadku, z przytoczonymi badaniami – często przeprowadzonymi przez samych autorów, definicjami, przekazem naukowym i interpretacją własną autora, wskazaniem literatury źródłowej i uzupełniającej oraz propozycją pytań do tekstów związanych z danym zagadnieniem – wszystko to zebrane razem sprawia, że poszczególne rozdziały stanowią konkretną ofertę dydaktyczną, adresowaną do wykładowców akademickich i szkoleniowców, jako podstawa do przygotowania zajęć – swoisty konspekt szkolenia.

Materiał zgromadzony w książce ma również dodatkową wartość – wiele spośród przytaczanych w niej publikacji nie doczekało się jeszcze polskich tłumaczeń – autorzy poszczególnych artykułów w znacznej mierze korzystają z literatury obcojęzycznej, gdzie nowoczesne koncepcje i tendencje w dyscyplinie zarządzania występują w znacznej mierze w Europie Zachodniej i USA. Bibliografię stanowią w głównej mierze pozycje z ww. rynków.

Książka porusza się w szeroko rozumianej tematyce zarządzania i organizowania w firmie. Jak wskazują redaktorki w swoim wstępie, publikacja obejmuje wybór aktualnych zagadnień współczesnego zarządzania i organizowania, współczesne teorie, problemy związane z globalizacją i wielokulturowością oraz prezentuje nowoczesne koncepcje zarządzania wraz z praktykami badawczymi.

Książka została podzielona na 5 głównych części:

1. Współczesny kontekst organizowania – organizacja w relacjach z otoczeniem
2. Różnorodność świata organizacji – metafory i archetypy
3. Społeczne i techniczne elementy organizacji – powiązania i ewolucja
4. Współczesne trendy w zarządzaniu – teoria i praktyka
5. Badania współczesnych organizacji – wybrane metody i ich implikacje.

Pierwsza część stanowi pewnego rodzaju wprowadzenie. Autorzy prezentują międzynarodowe środowisko działania organizacji (Martyna Śliwa), rolę ponadnarodowych normodawców we współczesnym funkcjonowaniu organizacji (Przemysław Hensel) oraz mechanizmy nadzoru nad korporacjami (Igor Postuła). W jednym z rozdziałów autor wskazuje związki pomiędzy pojęciami organizacji i kultury oraz prezentuje antropologiczne spojrzenie na organizację (Paweł Krzyworzecka). Dalej pojawiają się treści dotyczące klasy kreatywnej, czyli profesji twórczych, które wymagają wysokiego jednostkowego kapitału ludzkiego (Magdalena Miedziankowska), tematyka odpowiedzialności świata biznesu – CSR (Ewa Filipp) oraz omówienie znaczenia ekologicznego kontekstu zarządzania (Marcin Żemigala).

Druga część dotyczy różnorodności współczesnych organizacji. Przedstawione są tutaj kwestie związane z koniecznością dostosowania procesów zarządzania do wspomnianej wcześniej różnorodności. Pojawiają się kolejno: charakterystyka wybranych archetypów i metafor świata organizacji (Monika Kostera), przedstawienie organizacji sektora publicznego i koncepcji nowego zarządzania nimi (Przemysław Hensel), zarządzania gminami (Jacek Pasieczny), korporacjami wielokulturowymi (Martyna Śliwa), małymi przedsiębiorstwami (Beata Glinka i Urszula Gulan) oraz omówione są zjawiska przedsiębiorczości społecznej (Aneta Milczarczyk).

Trzecią część poświęcono różnym obliczom technicznej strony organizowania, m.in. nowym technologiom w organizacjach (Jerzy Kociatkiewicz), strukturze i projektowaniu organizacji (Beata Glinka i Przemysław Hensel) oraz czynnikom społecznym, tj. różnorodności kulturowej w zarządzaniu (Beata Glinka, Monika Kostera, Agnieszka Brzozowska), problemom genderowym (Yga Kostrzewa), kwestiom duchowości w pracy (Michał Izak) i kompetencjom przedsiębiorczym (Svetlana Gudkova).

Czwarta część publikacji to wybór współczesnych trendów w naukach o zarządzaniu. Część ta jest mocno rozbudowana, a na uwagę zasługuje fachowe przed-

stawienie czytelników praktyki i teorii. Analiza rynku doznań (Monika Kostera), problematyka strategii (Aleksandra Wąsowska) i planowania (Tomasz Szczerski), zaangażowanie organizacyjne (Aleksandra Spik, Krzysztof Klincewicz), nowe kierunki w badaniach nad przywództwem (Sylvia Ciuk), przedstawienie marketingu krytycznego (Jerzy Kociatkiewicz), doradztwo naukowe (Aleksander Chrostowski), budowa organizacji uczących się (Adrianna Jednoralska), rachunkowość (Jan Tury-na) oraz kończący tę część materiał dotyczący negocjacji (Nikolay Kirov).

Ostatnia piąta część jest poświęcona badaniom w naukach o zarządzaniu. Stanowi on prezentację wybranych koncepcji do badań. Zostały tutaj omówione kwestie związane z techniką siatki repertuaru (Dorota Bourne), teoria aktora – sieci (Agnieszka Postuła), zastosowania teorii ugruntowanej w badaniach przedsiębiorczości (Beata Glinka, Svetlana Gudkova), opowieści pragmatycznej, pola i kapitału oraz gry dystynkcji (Katarzyna Wołanik Bostrom), łączenia badań ilościowych i jakościowych (Bartosz Sławewski) oraz badań nad doradztwem organizacyjnym (Tomasz Ludwicki).

Publikacja liczy 647 stron. Ma jednolity układ, co ułatwia orientację w treści poszczególnych rozdziałów. Artykuły są tak przygotowane, że stanowią gotowy materiał do wykorzystania podczas zajęć. Każdy z tematów otwiera opis przypadku (praktyka), następnie autor podaje listę definicji pojęć podstawowych, pojawiających się w treści. Po każdym artykule, w którym dany autor przedstawia podstawowy stan nauki w danym obszarze i swój własny pogląd na sprawę, znajdują się pytania do dyskusji na zajęciach. Na końcu każdego rozdziału można znaleźć bibliografię źródłową oraz pozycje uzupełniające i zalecane do pogłębienia tematu.

Wydaje się, że redaktorki publikacji bardzo słusznie podzieliły prezentowany materiał. Całość pozycji układa się w logiczną całość, jednocześnie umożliwiając korzystanie z poszczególnych części. Autorzy poszczególnych rozdziałów reprezentują środowisko naukowe i w wielu przypadkach są praktykami. Ich noty biograficzne zamieszczono na końcu tomu.